

Paul Davies AS

Cadeirydd Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig

12 Mai 2023

Annwyl Paul,

Byddwch yn gwybod mai'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad sy'n gyfrifol am fonitro'r broses o weithredu cytundebau rhyngwladol nad ydynt yn ymwneud â masnach yn y Chweched Senedd.

Yn ystod ein cyfarfod ar 24 Ebrill 2023, trafodwyd y DU/Iwerddon/CE: Cytundeb Ariannu ar Raglen PEACE PLUS 2021-2027. Mae'r cytundeb hwn yn darparu mecanwaith i'r DU, Iwerddon a'r UE ariannu PEACE PLUS ar y cyd, rhaglen ariannu heddwch trawsffiniol yr UE. Bydd y cytundeb rhyngwladol hwn yn llywodraethu'r broses o weithredu rhaglen PEACE PLUS a chyfraniadau'r partion.

Wrth drafod y cytundeb, gwnaethom gytuno i dynnu sylw eich Pwyllgor ato er mwyn llywio ei ymchwiliad i gyllid datblygu rhanbarthol wedi'r UE. At hynny, gwnaethom gytuno i dynnu sylw'r Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau Rhyngwladol, a'r Pwyllgor Cyllid, at y cytundeb hwn gan fod y pwyllgorau hyn wedi gwneud gwaith ar drefniadau ariannu'r UE ar ôl Brexit hefyd, neu eu bod wrthi'n gwneud gwaith ar y trefniadau hyn.

Atodir ein hadroddiad diweddaraf er gwybodaeth i chi.

Yn gywir,

Huw Irranca-Davies

Huw Irranca-Davies

Cadeirydd

Cytundebau rhyngwladol

Cytundebau a drafodwyd ar 24
Ebrill 2023

Mai 2023

1. Cefndir

- 1.** Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad sy'n gyfrifol am gynnal gwaith craffu yn y Chweched Senedd ar gytundebau rhyngwladol nad ydynt yn ymwneud â masnach.
- 2.** Gall cytundebau rhyngwladol a lofnodir gan Lywodraeth y DU ymdrin â materion sydd o fewn cymhwysedd datganoledig, neu faterion sydd â goblygiadau polisi sy'n bwysig i Gymru.
- 3.** Bydd y Pwyllgor yn ystyried effaith cytundebau rhyngwladol ar Gymru mewn cysylltiad â'r rhai a osodir yn Senedd y DU o dan y broses a sefydlwyd gan Ddeddf Diwygio Cyfansoddiadol a Llywodraethu 2010 ("Deddf 2010"). Mae'n darparu cyfnod craffu cychwynnol o 21 diwrnod.
- 4.** Mae ein trafodaethau ynghylch cytundeb rhyngwladol yn ystyried y canlynol:
 - A yw'n ymwneud â chymhwysedd y Senedd; a/neu
 - a oes goblygiadau polisi posibl i Gymru.
- 5.** Ar 24 Ebrill 2023¹ gwnaethom ystyried dau gytundeb rhyngwladol a osodwyd yn ddiweddar yn Senedd y DU:
 - Y DU/Iwerddon/CE: Cytundeb Ariannu ar Raglen PEACE PLUS 2021-2027
 - DU-INTERPOL: Cytundeb ar Freintiau ac Imiwneddau INTERPOL ar Dirioogaeth y DU
- 6.** Cytunwyd i gymryd camau pellach mewn perthynas ag un o'r cytundebau. Mae manylion pob un o'r cytundebau a'n camau gweithredu priodol wedi'u nodi isod.

¹ Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad, 24 Ebrill 2023

2. Cytundeb y mae angen gweithredu pellach yn ei gylch

Y DU/Iwerddon/CE: Cytundeb Ariannu ar Raglen PEACE PLUS 2021-2027

- 7.** Gosodwyd y cytundeb rhyngwladol hwn yn Senedd y DU ar 24 Mawrth 2023. Ei ddyddiad cau ar gyfer gwaith craffu, fel sy'n ofynnol gan Ddeddf Diwygio Cyfansoddiadol a Llywodraethu 2010, yw 18 Mai 2023.
- 8.** Mae'r cytundeb hwn yn darparu mecanwaith i'r DU, Iwerddon a'r UE barhau i gyd-ariannu gweithgareddau trawsffiniol sy'n hyrwyddo heddwch a chymod, a chyfrannu at ddatblygiad economaidd a thiriogaethol trawsffiniol rhanbarth y ffin rhwng Gogledd Iwerddon ac Iwerddon ar ôl Brexit.
- 9.** Cyn gadael yr UE, ymrwymodd y DU i barhau i ariannu PEACE PLUS – sef rhaglen ariannu heddwch trawsffiniol yr UE – ynghyd â Gogledd Iwerddon, Iwerddon a'r UE. Bydd y cytundeb rhyngwladol hwn yn llywodraethu'r broses o roi rhaglen PEACE PLUS ar waith, ynghyd â chyfraniadau'r partïon.
- 10.** Mae'r cytundeb yn ymwneud â chysylltiadau rhyngwladol sy'n fater a gadwyd yn ôl at ddibenion Atodlen 7A i *Deddf Llywodraeth Cymru 2006*. Mae 'cysylltiadau rhyngwladol' yn cynnwys cysylltiadau â thiriogaethau y tu allan i'r DU a chysylltiadau â'r UE a'i sefydliadau.
- 11.** Nid yw'r Memorandwm Esboniadol i'r cytundeb yn cyfeirio at ddatganoli; fodd bynnag, mae Llywodraeth y DU yn nodi bod Adran Gyllid Gogledd Iwerddon wedi'i chynnwys yn y broses o drafod y Cytuniad a bod testun drafft wedi'i rannu cyn ei lofnodi.²
- 12.** Gan fod y Pwyllgor Cyllid, y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg a Chysylltiadau Rhyngwladol, a Phwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig i gyd wedi cynnal – neu wrthi'n cynnal – gwaith ar drefniadau ariannu'r UE ar ôl Brexit, cytunwyd i dynnu sylw'r pwyllgorau hyn, sy'n bwyllgorau'r Senedd, at y cytundeb hwn.

² Llywodraeth y DU, [Memorandwm esboniadol: Y DU/Iwerddon/CE: Cytundeb Ariannu ar Raglen PEACE PLUS 2021-2027](#), Mawrth 2023, paragraff 10.1 (Saesneg yn unig)

Cytundeb wedi'i nodi er gwybodaeth

DU-INTERPOL: Cytundeb ar Freintiau ac Imiwneddau INTERPOL ar Dirioogaeth y DU

13. Gosodwyd y cytundeb rhyngwladol hwn yn Senedd y DU ar 24 Mawrth 2023. Ei ddyddiad cau ar gyfer gwaith craffu, fel sy'n ofynnol gan Ddeddf Diwygio Cyfansoddiadol a Llywodraethu 2010, yw 18 Mai 2023.

14. Mae'r cytundeb hwn yn caniatáu breintiau ac imiwneddau penodol i sefydliad rhyngwladol yr heddlu troseddol (sef INTERPOL), ei swyddogion a chynrychiolwyr o'r gwledydd, sy'n cwmpasu eu gweithgareddau yn y DU. Mae hyn yn ofyniad ar y DU i gynnal Cynulliad Cyffredinol INTERPOL 2024, fodd bynnag, bwriedir i'r cytundeb hwn hefyd ddarparu fframwaith hirdymor i lywodraethu breintiau ac imiwneddau INTERPOL yn y DU.

15. Mae'r cytundeb yn ymwneud â chysylltiadau rhyngwladol sy'n fater a gadwyd yn ôl at ddibenion Atodlen 7A i *Deddf Llywodraeth Cymru 2006*. Mae 'cysylltiadau rhyngwladol' yn cynnwys cysylltiadau â sefydliadau rhyngwladol megis INTERPOL.

16. Nodir fel a ganlyn yn y Memorandwm Esboniadol:

"In light of the operational impacts of such privileges and immunities on matters that may be devolved such as justice or policing, the UK Government consulted the Devolved Administrations."³

17. Gan nad yw cyfiawnder a phlisma wedi'u datganoli yng Nghymru, mae hyn yn awgrymu mai dim ond Llywodraeth yr Alban yr ymgynghorwyd â hi, gan fod y Memorandwm Esboniadol hefyd yn nodi y bydd Llywodraeth yr Alban yn paratoi ail Orchymyn – a Gorchymyn cyfochrog – yn y Cyfrin Gyngor i Lywodraeth y DU.⁴

18. Gan na fydd effeithiau gweithredol breintiau ac imiwneddau o'r fath yn effeithio ar feysydd datganoledig yn yr un modd yng Nghymru ag y byddant yn yr Alban, cytunwyd i nodi'r cytundeb er gwybodaeth yn unig.

³ Llywodraeth y DU, Memorandwm Esboniadol: Cytundeb ar Freintiau ac Imiwneddau INTERPOL ar Dirioogaeth y DU, Mawrth 2023, paragraff 10.2 (Saesneg yn unig)

⁴ Llywodraeth y DU, Memorandwm Esboniadol: Cytundeb ar Freintiau ac Imiwneddau INTERPOL ar Dirioogaeth y DU, Mawrth 2023, paragraff 10.3 (Saesneg yn unig)